

ALTYAZI ÇEVİRİSİ

Yazar: A. Őirin OKYAYUZ

ANKARA-2016

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	9
1.1 Görsel-işitsel ürünlerin çevirilerini şekillendiren gerçekler	15
1.2 Görsel-işitsel çeviri türleri	19
1.2.1 Eşgöstergebilimsel görsel-işitsel çeviri türleri	25
1.2.1.1 Dublaj Çevirisi.....	26
1.2.1.1.1 Dublaj çevirisinde eşleme	26
1.2.1.1.2 Dublaj çevirisi konusunda yapılan araştırmalar	28
1.2.1.1.3 Dublaj çevirisi sürecinin ayrıntıları	29
1.2.1.1.4 Dublaj çevirisi ve dil	30
1.2.1.2. Üst sesle (dış sesle) dublaj çevirisi	31
1.2.1.3 Kısmî dublaj	35
1.2.1.4 Eşzamanlı film çevirisi ve yazılı metinden sözlü çeviri	35
1.2.1.5. Diğer türler	37
1.2.2 Göstergelerarası görsel-işitsel çeviri türleri	37
1.2.2.1 Dillerarası altyazı çevirisi	40
1.2.2.2 Dillerarası iki dilli altyazı çevirisi	41
1.2.2.3 Diliçi altyazı çevirisi	42
1.2.2.4 İşitme engelliler için altyazı çevirisi	43
1.2.2.5 Üstyazı çevirisi	45
1.2.2.6 Canlı programların altyazı çevirisi	47
1.2.2.7 Diğer türler	50
1.3 Dublaj çevirisi ve altyazı çevirisi.....	52
1.3.1 Türkiye’de görsel-işitsel çeviri	53
1.3.2 Farklı ülkelerin görsel-işitsel çeviri türü tercihleri.....	57
1.3.3 Dublaj çevirisi ve altyazı çevirisi: Artıları ve eksileri	58
2. Altyazı çevirisi	67
2.1. Altyazı çevirisi konusunda yapılan çalışmalar: Kısa bir tarihçe	68
2.1.1. Görsel-işitsel çeviri konusunda yapılan ilk çalışmalar	69
2.1.2. Çeviribilimde görsel-işitsel çeviri için yeni kavramlar	72
2.1.3. Günümüzdeki araştırmaların yoğunluğu.....	73

2.2. Altyazı çevirisine giriş	76
2.2.1 Altyazı çevirisi teknolojisinin tarihçesine kısa bir bakış.....	76
2.2.2. Görsel-işitsel metine altyazı eklemeyen önce.....	79
2.2.2.1 Söz konusu dizgeler.....	80
2.2.2.2 Görseller ve göstergeler.....	80
2.2.2.3 Filmi tanımak.....	82
2.2.2.4. Diyaloglar	82
2.2.2.5 Çevirinin görünürlüğü	84
2.2.2.6 Altyazı çevirisinde konuşma dilinin yansıtılması	85
2.2.2.7. Altyazının olmazsa olmazları.....	87
2.3. Altyazı çevirisinde teknik ve dilsel konular	89
2.3.1 İyi Altyazı Çevirisi Uygulamaları Kılavuzlarından Örnekler.....	90
2.3.2 Uzamın kullanımına ilişkin öneriler	93
2.3.3 Altyazıların zamanlamasına ilişkin öneriler	95
2.3.4 Altyazılarda imla, noktalama ve dil kullanımı.....	97
2.4. Altyazı çevirisinde çeviri yöntemini belirlemek	101
2.4.1 İşveren ve izleyici hassasiyetleri.....	102
2.4.2. Uzamsal kısıtlar ve çeviride açıklık.....	104
2.4.3 İzleyici profilleri	105
2.4.4. Ögenin önemi, sıklığı ve bağlamı.....	106
2.5. Altyazı çevirisinde sıklıkla kullanılan çeviri yöntemleri ve birkaç örnek	108
2.5.1 Kültür odaklı gönderimlere örnekler.....	108
2.5.2. Karakterlerin konuşmaları.....	110
2.5.3. Edimsel öğeler.....	113
3. Farklı programların altyazı çevirileri	115
3.1 Dil, kültür ve altyazı çevirisi	118
3.1.1. Görsel ve dil.....	122
3.1.2. Kültür.....	123
3.2. Komedi dizilerinin ve filmlerinin altyazı çevirisi	129
3.2.1. Mizah ve kültür	134
3.2.2. Mizah ve dil	137
3.2.3. Mizah ve gülme efekti.....	138
3.2.4 Mizah ve görsel	138
3.2.5. Mizah ve sansür	139
3.3. Hukuk dizilerinin ve filmlerinin altyazı çevirisi	143
3.3.1 Kurum ve işleyişler	145
3.3.2. Kısa ifadeler seçmek.....	149
3.3.3. Çeviri ile yerleşmiş örnekler	151

3.3.4. Anlam odaklı çeviri	152
3.3.5 Bağlamı yorumlamak	153
3.3.6 İzleyici profilleri	154
3.3.7. Anlaşılabilirlik	156
3.3.8 İmalı ifadeler	157
3.4. Polisiye dizilerin ve filmlerin altyazı çevirisi	159
3.4.1. Terimce	160
3.4.2. Kurumlar.....	162
3.4.3. Kısaltmalar.....	164
3.4.4. Kesit dil	165
3.5. Tıp dizilerinin altyazı çevirisi	167
3.5.1. Tıp terimcesi.....	167
3.5.2. Akronimlerin kullanımı.....	168
3.5.3. Kısaltmalar.....	169
3.5.4. Söylenenleri anlamak.....	169
3.6. Tarihi filmlerin ve dizilerin altyazı çevirisi	171
3.6.1. Sözü edilen dönemi bilmek	172
3.6.2. Eski dil kullanımı	174
3.6.3 Görseli kullanmayı bilmek.....	178
3.6.4 Doğru kesit dili kullanmak.....	179
Kaynakça	183
Terimler	207
Dizin.....	211

1. Giriş

1990'lı yılların ortalarına kadar, ekran çevirisi, çokluortam çevirisi, film çevirisi ve benzeri isimlerle anılmış olan görsel-işitsel çeviri alanı, çeviribilimcilerin ilgisini pek çekmemekteydi. Sinemanın 100. yılının kutlandığı 1995 yılından sonra, bu durum yavaş yavaş değişmeye başladı ve küreselleşen dünyada görsel-işitsel çeviri alanıyla ilgili yazılan kitaplar ve farklı dillerde yapılan araştırmaların sayısı oldukça arttı.

Bu artışın en önemli nedenlerinden biri, haber almak, eğlendirmek ve eğitmek için kullanılan medyanın, yirmi birinci yüzyılda, artık çok daha gelişmiş olmasıdır. Sürekli yeni televizyon kanalları açılmakta, yayın yapan kanallar birbirleriyle rekabet etmek için dünya çapında adı duyulmuş en güncel, en yeni programları izleyicilere sunmak için yarışmaktadır. Örneğin, dijital platformların yayın akışlarına bakıldığında, Türkiye'de ve yurtdışında yayın yapan Türk televizyon kanallarında izleyicilere sunulan yabancı menşeli programların sayısı göze çarpmaktadır. Bu gelişmelerle birlikte, çevirmen gereksinimi artmış, başka bir ifadeyle söylemek gerekirse, görsel-işitsel çeviri önem kazanmıştır.

J. Diaz Cintas ve G. Anderman (2009, 1), görsel-işitsel çeviri gereksiniminin ve dolayısıyla da alanın öneminin artmasının tek bir nedeni olmadığını; aynı anda yaşanan birçok gelişmenin bu durumda etkisi olduğunu ifade ederler. Uluslararası, ülkesel ve bölgesel kanal sayılarının artmasıyla birlikte, kanalların yayın akışlarını doldurmak için gereksinim duyulan program sayısı da artmıştır. Dünyanın birçok ülkesinde, televizyonlarda açılan yeni kanalların sayısında patlama yaşanırken (Hamilton ve Stevenson 2005), sinema sektörü de yükselişe geçmiştir. Bu gelişmelere koşut olarak, DVD'ler yaygınlaşmış ve internet hayatın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Yaşanan bu ve buna benzer tüm gelişmeler görsel-işitsel çevirinin önemini arttırmıştır.

Bir ülkede izleyicilere ulaşan çeviri programların sayısını veya tüm kanalların yayın akışında yer alan çeviri programların yüzdesini belirlemek neredeyse imkânsızdır. Günümüzde, izleyiciler, görsel-işitsel ürünlere DVD, televizyon, sinema ve internet gibi farklı ortamlardan da erişebilmektedirler. Ancak, izlenen görsel-işitsel ürünlerin büyük kısmının yabancı kaynaklı olduğu söylenebilir ve bunlar, başka bir kültür için, başka bir dilde üretilmiştir.

Bu durum sadece Türkiye için değil, dünyanın birçok ülkesi için geçerlidir. Örneğin, 1995 yılında yapılan bir araştırma, İspanya'daki programların %95'inin; Yunanistan'daki programların %94'ünün; Danimarka, Fransa, Lüksemburg ve Almanya'daki programların %90'ının; Birleşik Krallık'taki programların %88'inin; İtalya'daki programların %80'inin ve Portekiz'deki programların %70'inin Amerikan menşeli olduğunu ortaya koymuştur (Yvane 1995).

Bununla birlikte, birçok ülkede, yerli dizi ve filmlerin, yani yerel yapımların, yeniden çevrimlerin (formatı satın alınarak farklı bir dilde çekilen programların) sayıları da artmıştır. Ancak, birçok ülke ve bölgede, yerel üretimlerin sayılarının artması, çeviriye duyulan gereksinimi azaltmamıştır. Yayın akışlarını çeşitlendirmek isteyen yayıncılar, portföylerini genişletmektedirler. Daha önceleri çevrilmeyen yabancı polisiye, macera, komedi ve benzeri diziler, yemek programları, çizgi filmler, moda programları, ödül törenleri çevrilmektedir. Bu programlar dünyada birçok ülkede, üretildikleri ülkelerden çok kısa bir süre sonra yayına girmektedir.

Bunlara ek olarak, görsel-işitsel çeviri şemsiyesi altında anılabilecek alan da çok genişlemiştir. Teknolojik gelişmeler, yeni çalışma koşulları, şekilleri ve gerçekleriyle, yeni görsel-işitsel çeviri türleri ortaya çıkmış ve belirli türler geçmişe oranla yaygınlaşmıştır.

Görsel-işitsel çeviri yapacak olan çevirmenin kullanabileceği teknolojilerde de gelişmeler yaşanmıştır. Gerek altyazı, gerek dublaj çevirisi yapmak için kullanılacak teknolojiler geliştirilmiş, bilgisayar programlarının sayısında artış yaşanmıştır. Bütün bu hızlı gelişmeler sonucunda, sözü edilen alandaki ürünlere erişimin kolaylaşmasıyla da, çeviri yapanların sayısı artmış ve daha fazla profesyonel ve sosyal çevirmen bu alanla ilgilenmiş ve ürün vermiştir.

Bu gelişmeler, çeviribilim alanına da yansımıştır. Günümüzde görsel-işitsel çeviri alanında sürekli yeni makâle ve kitaplar yayımlanmaktadır. Dünyanın farklı yerlerindeki gerçekleri, olguları ve gelişmeleri betimleyen bu çalışmalar, görsel-işitsel çevirinin, çeviribilimin ne kadar önemli bir alt alanı olduğunu da

ortaya koymaktadır. Dünyanın birçok ülkesindeki çeviribilim bölümlerinde, geleceğin çevirmenlerine görsel-işitsel çeviri dersleri verilmekte, hatta bu alana özgülenmiş lisans, yüksek lisans programları bulunmaktadır.

Günümüzde, Türkiye'deki üniversitelerin çeviribilim bölümlerinde de görsel-işitsel çeviri dersleri verilmektedir. Görsel-işitsel çeviri dersleri kimi bölümlerde dublaj ve altyazı, altyazı çevirisi ve dublaj, görsel basın ve film çevirisi dersleri olarak veya daha kapsamlı derslere (çevirmenler için teknoloji, medya ve çeviri gibi) dâhil edilerek verilmektedir.

Bu çalışma kapsamında görsel-işitsel çeviri olarak adlandırılan çeviri türü aslında çeviribilim tarihi boyunca birçok farklı isimle anılmıştır. Bir dönem, ekran çevirisi kavramı benimsenmiş; televizyon, sinema ve bilgisayar ekranı gibi çok değişik türleri de içine alabilecek şekilde alan adlandırılmaya çalışılmıştır.

Y. Gambier (2003, 171), görsel-işitsel çeviriye özgülenmiş bir derlemede, bu alandan ekran çevirisi olarak söz etmeyi yeğlemiş, ancak bu alanın birçok farklı isimle anıldığına da değinmiştir. Alanın, çeviribilim tarihi içinde farklı şekillerde anılmasına açıklama getiren çeviribilimci, ilk başlarda M. Snell Hornby gibi çeviribilimciler tarafından bu türün film çevirisi olarak isimlendirildiğini söyler. O dönemde en yoğun olarak çevrilen görsel-işitsel ürün film olduğundan, alanın da bu isimle anılması doğaldır.

Yukarıda sözü edilen ilk dönemi takiben, televizyon ve videonun yaygınlaştığı dönemde, bu tür çevirinin dilsel aktarım boyutu ön plana çıkmıştır. Bu nedenle de, dil eksenine vurgu yapılarak, dilsel içeriğin, görsel ve işitsel unsurlarla desteklendiği olgusu üzerine yoğunlaşmıştır. Bu bakış açısının gelişmesiyle, görsel-işitsel çeviri kavramı türetilmiştir. Fransızcadan gelen bu alıntıyla, film, radyo, televizyon ve video için üretilen tüm ürünlerin çevirisi ifade edilmeye çalışılmıştır. Bu adlandırma ile söz konusu çeviri türünün çoklugaestergesel nitelik taşıdığı vurgulanmıştır.

Bazı çeviribilimciler ise çokluortam çevirisi kavramını tercih etmişlerdir. Bu adlandırmanın akıl karışıklığı yaratabileceğini düşünen bazı araştırmacılar, bu tanımın, tiyatro eserleri, karikatür ve çizgi roman çevirisini, internet sayfaları ile çevrimiçi ve çevrimdışı bilgisayar oyunları gibi ürünlerin çevirilerini de kapsayabileceğini ifade ederler (Gambier 2003, 171).

Günümüzde, özellikle İngilizce kaynaklarda, bu alan görsel-işitsel çeviri olarak adlandırılmaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalar ise çeviribilime âdeta

Kaynakça

- Aixelá, J.F. 1996. "Culture-specific Items in Translation", *Translation, Power Subversion*, (Ed.) R. Alvarez & M.C. A Vidal, Clevedon: Multilingual Matters. 52-78.
- Akçura, G. 2006. "Bir zamanlar dublaj". <http://www.sestürk.com/birzamanlardublaj.php>.
- Aksoy, B. 2002. *Geçmişten Günümüze Yazın Çevirisi*. Ankara: İmge Yayınevi.
- Alexander, R. 1997. *Aspects of Verbal Humour in English*. Tübingen: Narr.
- Altay, A. 2002. *Hukuk Dili ve Hukuk Çevirisi*. Ankara: Evin Yayınları.
- Antonopoulou, E. 2004. "Humor Theory and Translation Research: Proper Names in Humorous Discourse", *Humor: International Journal of Humor Research*, 17(3). 219-255.
- Asimakoulas, D. 2004. "Towards a Model of Describing Humour Translation", *Meta*, 49 (4). 822-842.
- Assis Rosa, A. 2001. "Features of oral and written communication in subtitling", (*Multi Media Translation: Concepts, Practices and Research*, (Ed.) Y. Gambier ve H. Gottlieb, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins. 213-221.
- Attardo, S. 2002. "Translation and Humor", *The Translator*, 8:2. 173-194.
- Baker, R. 1982. *Monitoring Eye-movements while Watching Subtitled Television Programmes*, London: Independent Broadcasting Authority.
- Bakhtin, M.M. 1986. *Speech Genres and Other Late Essays*, (Ed.) C. Emerson ve M. Holquist, Çeviri: Vern W.McGee, Austin: University of Texas Press.
- Baños-Piñero, R. ve F. Chaume. 2009. "Prefabricated orality. A challenge in audiovisual translation", in *TRAlinea, Special issue: The Translation of Dialects in Multimedia*, http://www.intralinea.it/specials/dialectrans/eng_more.php?id=761_0_49_0_M.
- Baranauskienė, R. ve R. Blaževičienė. 2008. "Audiovisual Translation of Feature Films from English into Lithuanian", *Jaunuju Mokslininku Darbai* Nr 4 (29). 14-21. www.su.lt/byblos/mokslo_leidiniai/jmd/08_04_20/07_blazeviciene%20baranskiene.pdf.

- Bartoll, E. 2004. "Parametres for Classification of Subtitles", *Topics in Audiovisual Translation*, (Ed.) P. Orero, Amsterdam Netherlands: John Benjamins. 53-60.
- Bartrina, F. ve E. Espasa. 2005. "Audiovisual translation", *Training for the New Millenium. Pedagogies for Translation and Interpreting*, (Ed.) M Tennent, Philadelphia: John Benjamins. 83-100.
- Bassnett, S. 2007. "The Meek or the Mighty: Reappraising the Role of the Translator", *Translation, Power, Subversion*, (Ed.) R. Alvarez ve C. Africa Vidal, Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press. 10-24.
- Baumgarten, N. 2005. *The Secret Agent: Film dubbing and the Influence of the English Language on German Communicative Preferences- Towards an analysis of language use in visual media*, PhD Thesis. University of Hamburg, Hamburg, Almanya. <http://www.sub.uni-hamburg.de/opus/volltexte/2005/2527/>.
- Bengi Öner, I. 1999. *Çeviri bir Süreçtir Ya Çeviribilim?*, İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Bird, S.A. ve J.N. Williams. 2002. "The effect of bimodal input on implicit and explicit memory: An investigation into the benefits of within-language subtitling", *Applied Psycholinguistics*, 23. 509-533.
- Bittner, H. 2011. "The Quality of Translation in Subtitling", *Trans-kom* 4. 76-87.
- Bogucki, L. 2004. "The constraint of Relevance in Subtitling", *JoSTrans- Journal of Specialised Translation*, 1. 71-88 http://www.jostrans.org/issue01_toc.php.
- Bollettieri Bosinelli, R. M. 1994. "Film Dubbing: Linguistic and Cultural Issues", *Il traduttore nuovo* 42. 7-28.
- Borg, T. 2008. *Theater Surtitles: The aurally handicapped as target audience*, University of Tampere, School of Modern Languages and Translation Studies, Yüksekisans Tezi. file:///C:/Users/User/Downloads/borg_tanja.pdf.
- Bozkurt, B. ve S. Bozkurt. 1994. *W. Shakespeare Soneler*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Branigan, E. 1992. *Narrative Comprehension and Film*, London and New York: Routledge.
- Braun, S. ve P. Orero. 2010. "Audio description with audio subtitling- an emergent modality of audiovisual translation", *Perspectives: Studies in Translatology*, Vol 18, No 3. 173-188. DOI:10.1080/0907676X.2010.485687.
- Brondeel, H. 1994. "Teaching Subtitling Routines", *Meta*, 34:1. 26-33.
- Bruti, S. 2006. "Cross-Cultural Pragmatics: the Translation of Implicit Complements in Subtitles", *JoSTrans. The Journal of Specialized Translation*, 6. http://www.jostans.org/issue06/art_bruti.php.

- Bucaria, C. 2005. "The Perception of Humour in Dubbing and Subtitling: The Case of Six Feet Under", *ESP Across Cultures*, 2. 34-46.
- Bucaria, C. 2007. "Humour and other catastrophes: Dealing with translation of mized genre TV series", *Linguistica Antverpiensia. New Series: Themes in Translation Studies*, No 6. 235-254. <https://lans-tts.uantwerpen.be/index.php/LANS-TTS/article/view/190/121>.
- Burton, J. 2009. "The Art and Craft of Opera Surtitling", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas and G. Anderman, Basingstoke: Palgrave Macmillan. 58-70.
- Caimi, A. 2006. "Audiovisual Translation and Language Learning: The Promotion of Interlingual Subtitles", *JoSTrans Journal of Specialised Translation*, Cilt 6, (Ed.) J. Diaz Cintas, P. Orero ve A. Remael. 85-98. http://www.jostrans.org/issue06/art_caimi.php.
- Canbolat, S. 2007. "Altyazı ve Dublaj Çevirisi", <http://cihanstar.blogcu.com/altyazi-ve-dublaj-cevirisi/3204039>.
- Carroll, M. ve J. Iversson. 1998. "Code of Good Subtitling Practice". *ESIST-European Association for Studies in Screen Translation*. http://www.esist.org/ESIST%20Subtitling%20code_files/Code%20of%20Good%20Subtitling%20Practice_en.pdf.
- Chaume Varela, F. 2000. *La traducción audiovisual: estudio deescriptivo y modelo de análisis de los textos audiovisuales para su traducción*, Castellón: Universitat Jaume I. Yayınlanmamış tez.
- Chaume Varela, F. 2004. "Synchronization in dubbing: a translation approach", *Topics in Audiovisual Translations*, (Ed.) P. Orero, Philadelphia: John Benjamins. 35-52.
- Chaume, F. 2004b. "Film Studies and Translation Studies: Two Disciplines at Stake in Audiovisual Translation", *Meta*, Vol. 49, No.1. 12-24. <https://www.erudit.org/revue/meta/2004/v49/n1/009016ar.pdf>.
- Chaume Varela, F. 2013. "The turn of audiovisual translation: New audiences and new technologies", *Translation Spaces* 2. 105-123. DOI 10.1075/ts.2.06cha.
- Chiaro, D. 2006. "Verbally Expressed Humur on Screen: Reflections on Translation and Reception", *JoSTans- The Journal of Specialised Translation*, Vol 6. 198-208.
- Chiaro, D. 2009. "Issues in Audiovisual Translation", *The Routledge Companion to Translation Studies*, (Ed.) Jeremy Munday, London and New York, Routledge. 141-165. <http://cw.routledge.com/textbooks/translationstudies/data/samples/9780415396417.pdf>.

- Chiaro, D. 2013. "Audiovisual Translation", *The Encyclopedic of Applied Linguistics*, (Ed.) C. A. Chapelle, UK: Blackwell Publishing Ltd. DOI:10.1002/9871405198431.wbeal10061.
- Chorao, G. 2013. "The turn of audiovisual translation: New audiences and new technologies", *Translation Spaces*, Volume 2, Issue 1. 105-123. DOI:10.1075/ts.2.06cha.
- Danan, M. 2010. "Dubbing projects for the language learner: a framework for integrating audiovisual translation into task-based instruction", *Computer Assisted Language Learning*, Vol 23, No 5. 441-456. DOI: 10.1080/09588221.2010.522528.
- Darwish, A. 2010. *A Journalists Guide to Live, Direct and Unbiased News Translation*. Melbourne: Writescope Publishers.
- Denton, J. ve D. Ciampi. 2012. "A New Development in Audiovisual Translation Studies: Focus on Target Audience Perception", *LEA-Lingue e letteratura d'Oriente e d'Occidente*, Vol 1, No 1. 399-422. <http://www.fupress.com/bsfm-lea>.
- Delabastita, D. 1989. "Translation and mass communication: Film and TV translation as evidence of cultural dynamics", *Babel* 35:4. 193-218.
- Delabastita, D. 1990. "Translation and the mass media", *Translation, History and Culture*, (Ed.) Susan Bassnett and Andre Lefevere, London: Cassell. 97-109.
- Desilla, L. 2014. "Reading between the lines, seeing beyond the images: An empirical study on the comprehension of implicit film dialogue meaning across cultures", *The Translator*, Vol 20, No 2. 194-214. <http://dx.doi.org/10.1080/13556509.2014.967476>.
- Dewolf, L. 2001. "Surtitling Operas. With examples of Translations from German into French and Dutch", *(Multi)Media Translation: Concept, Practices and Research*, (Ed.) Y. Gambier ve H. Gottlieb, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins. 179-188.
- Diaz Cintas, J. 1997. *El subtítulado en tanto que molalidad de traducción filmica dentro del marco teórico de los Estudios sobre Traducción. (Misterioso asesinato en Manhattan, Woody Allen, 1993)*, València: Universitat de València. Yayınlanmamış Tez.
- Diaz Cintas, J. 1999. "Dubbing or Subtitling: The eternal dilemma", *Perspectives: Studies in Translatology*, 7:1. 31-40. DOI:10.1080/0907676X.1999.9961346. <http://dx.doi.org/10.1080/0907676X.1999.9961346>.
- Diaz Cintas, J. 2001. *La traducción audiovisual: elsubtitulado*. Salamanca: Ed. Almar.

- Diaz Cintas, J. 2004. "Subtitling: the long journey to academic acknowledgement", *JoSTrans- Journal of Specialised Translation*, Issue 1. 50-70. http://www.jostrans.org/issue01/art_diaz_cintas.pdf.
- Diaz Cintas, J. 2005. "Back to the Future in Subtitling", *EU High Level Scientific Conference Series: MuTra 2005, Challenges of Multidimensional Translation. Conference Proceedings*. http://euroconferences.info/proceedings/2005_Proceedings/2005_DiazCintas_Jorge.pdf.
- Diaz Cintas, J. ve A. Remael. 2007. *Audiovisual Translation: Subtitling*, Manchester: St. Jerome Publishing.
- Diaz Cintas, J. 2008. "Audiovisual Translation Comes of Age", *Between Text and Image: Updating Research in Screen Translation*, (Ed.) D. Chiaro, C. Heiss ve C. Bucaria, Amsterdam: John Benjamins. 1-10.
- Diaz Cintas, J. (Ed.) 2008b. *The Didactics of Audiovisual Translation*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Diaz Cintas, J. ve G. Anderman. 2009. "Introduction", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas ve G. Anderman, London ve New York: Palgrave Macmillan. 1-20.
- Dollerup, C. 1974. "On subtitles in television programmes", *Babel* 20. 197-202.
- Downey, G. J. 2008. *Closed Captioning: Subtitling, Stenography and the Digital Convergence of Text with Television*, Baltimore: The John Hopkins University Press.
- D'Ydewalle, G. ve diğerleri. 1987. "Reading a message when the same message is available auditorily in another language: the case of subtitling", *Eye Movements: From Psychology to Cognition*, (Ed.) J.K. O'Regan ve A. Lévy-Schoen, Amsterdam ve New York: Elsevier Science Publishers. 313-321.
- Dries, J. 1995. *Dubbing and Subtitling: Guidelines for Production and Distribution*, Düsseldorf: European Institute for the Media.
- EACEA. 2009. *Study on the use of subtitling: the Potencial of subtitling to encourage foreign language learning and improve the mastery of foreign languages*, European Commission, Directorate – General Education and Culture. Final Report June 2011, Media Consulting Group.
- Eren, H. 2008. "Türkiye’de ve Dünyada Seslendirmede İlkler". http://www.kadimostlar.com/Sinema_Dunyasi_Film_Arsivi_ve_Vizyon_daki_Filmler_f31/Turkiye_Ve_Dunyada_Seslendirmede_ilkler_Turk_Dub_t41611.html
- Erol, B. 1988. "İngilizce’den Türkçe’ye Film çevirileri üzerine bazı gözlemler", *Metis Çeviri*, Sayı 4. 29-34.

- Erten, A. 2003. *Tip Terminolojisi ve Tip Metinleri Çevirisi*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Foerster, A. 2010. "Towards a creative approach in subtitling: A case study", *New Insights into Audiovisual Translation and Media Accessibility, Media for All 2*, (Ed.) J. Diaz Cintas, A. Matamala ve J. Neves, Amsterdam: Rodopi. 81-98.
- Franco, E. 2000. "Documentary Film Translation. A Specific Practice", *Translation in Context*, (Ed.) A. Chesterman, N. Gallardo ve Y. Gambier, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. 233-242.
- Fuentez Luque, A. 2000. *La recepción del humor audiovisual traducido: estudio comparativo de fragmentos de la versiones doblada y substituada al español de la película Duck Soup de los Hermanos Marx*. Granada: Universidad de Granada. Yayınlanmamış tez.
- Gamal, M. Y. 2014. "Audiovisual Translation in the Arab World (v.0.4) Mapping the Field", *Arab Media and Society*, Issue 19, Fall. <http://www.arabmediasociety.com/?article=851>.
- Gambier, Y. (Ed.) 1995. "Communication audiovisuelle et transferts linguistiques. Audiovisual Communication and Language Transfer", *Translatio, Nouvelle de la FIT-IFT Newsletter XIV*. 3-4.
- Gambier, Y. (Ed.) 1996. *Les transferts linguistiques dans les médias audiovisuels*. Villeneuve d'Ascq (Nord): Presses Universitaires du Septentrion.
- Gambier, Y. (Ed.) 1998. *Translating for the Media*. Papers from the International Conference Languages and Media, Turku: University of Turku.
- Gambier, Y. ve H. Gottlieb. (Eds.) 2001. *(Mutli)Media Translation: Concepts, Practices and Research*, Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Gambier, Y. 2001b. "Multimedia, multilingua: Multiple Challenges", *(Mutli)Media Translation: Concepts, Practices and Research*, (Ed.) Y. Gambier ve H. Gottlieb, Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins. viii-xx.
- Gambier, Y. 2003. "Introduction Screen Transadaptation: Perception and Reception", *The Translator: Screen Translation Special Issue*, Volume 9, No 2, Manchester: St Jerome Publishing. 171-189.
- Gambier, Y. 2006. "Multimodality and Audiovisual Translation", *EU High Level Scientific Conference Series. MuTra 2006 - Audiovisual Translation Scenarios: Conference Proceedings*. http://euroconferences.info/proceedings/2006_Proceedings/2006_Gambier_Yves.pdf.
- Gambier, Y. 2008. "Recent Developments and Challenges in Audiovisual Translation Research", *Between Text and Image: Updating Research in Screen Translation*, (Ed.) D. Chiaro ve C. Heiss, Amsterdam: John Benjamins. 11-33.

- Georgakopoulou, P. 2003. *Redundancy Levels in Subtitling. DVD Subtitling: A Compromise of Trends*. Guilford University of Surrey. Yayınlanmamış Tez. <http://epubs.surrey.ac.uk/602/1/fulltext.pdf>.
- Georgakopoulou, P. 2006. "Subtitling and Globalization", *JoSTrans- Journal of Specialized Translation*, Issue 6, (Ed.) J. Diaz Cintas, P. Orero ve A. Remael. 115-120. http://www.jostrans.org/issue06/art_georgakopoulou.pdf.
- Gottlieb, H. 1992. "Subtitling- a new university discipline", *Teaching Translating and Interpreting*, (Ed.) C. Dollerup, Amsterdam: John Benjamins. 161-170.
- Gottlieb, H. 1997. *Subtitles, Translation and Idioms*, Kopenhagen: University of Copenhagen. Yayınlanmamış tez.
- Gottlieb, H. 1998. "Subtitling. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, (Ed.) M. Baker. Londra: Routledge. 244-248.
- Gottlieb, H. 2001. *Screen Translation. Six Studies in Subtitling, Dubbing and Voice-over*, Kopenhagen: Center for Translation Studies, University of Copenhagen.
- Gottlieb, H. 2002. "Titles on Subtitling 1929-1999". www.researchschool.org/intranets/gottlieb%20bbibliography%20intro.pdf.
- Gottlieb, H. 2005. "Multidimensional Translation: Semantics turned Semiotics", *EU-High-Level Scientific Conference Series MuTra 2005 – Challenges of Multidimensional Translation: Conference Proceedings*. http://www.euroconferences.info/proceedings/2005_Proceedings/2005_Gottlieb_Henrik.pdf.
- Gottlieb, H. 2009. "Subtitling Against the Current: Danish Concepts, English Minds", *New Trends in Audiovisual Translation*, (Ed.) J. Diaz Cintas. Bristol: Multilingual Matters. 21-43.
- Griesel, Y. 2000. *Translation in Theater*, Frankfurt: Peter Lang.
- Griesel, Y. 2009. "Surtitling: surtitles an other hybrid on a hybrid stage", *TRANS Revista de Traductologia*, Num. 13, Dossier. 119-127. http://www.trans.uma.es/pdf/Trans_13/t13_119-127_YGriesel.pdf.
- Guillot, M. N. 2008. "Orality and film subtitling: The riches of punctuation", *The Sign Language Translator and Interpreter*, 2. 127-147.
- Guillot, M. N. 2010. "Film Subtitles from a Cross-Cultural Pragmatics Perspective", *The Translator*, Volume 16, Number 1. 62-92. DOI:10.1080/13556509.2010.10799294.
- Gürata, A. 2007. "Hollywood in vernacular: Translation and cross-cultural reception of American films in Turkey", *Going to the Movies: Hollywood and the Social Experience of Cinema*, (Ed.) R. Maltby, M. Stokes ve R.C. Allen, Exeter UK: University of Exeter Press. 333-347.

- Halman, T. S. 1995. *William Shakespeare: Tüm Soneler*, İstanbul: Cem Yayınevi.
- Hamilton, F. ve D. Stevenson. 2005. "Sex and shopping drive new television channel launches as Europe sees a record boom in new TV channels", *Screen Digest*, 13 Eylül, www.screendigest.com/press/releases/FHAN-6G7BXGpressRelease.pdf.
- Hamzic, A. ve M. Nedelkovska, D. Demolli, N. Cabric. 2013. "Turk Bewitch the Balkans with Their Addictive Soaps", *Balkan Insight*. <http://www.balkaninsight.com/en/article/turks-bewitch-the-balkans-with-their-addictive-soaps>.
- Harte, T. 2009. *Fast Forward: The Aesthetics and Ideology of Speed in Russian Avant-Garde Culture*, Wisconsin: University of Wisconsin Press. uwpress.wisc.edu/books/4531.htm.
- Harvey, M. 2002. "A Beginners Course in Legal Translation: the Case of Culture Bound Terms", <http://www.tradulex.org/Actes2000/harvey.pdf>.
- Hay, J. 1998. "Subtitling and Surtitling", *Translation for the Media*, (Ed.) Yves Gambier, Manchester: St. Jerome. 131-138.
- Heiss, C. ve M. Sofritti. 2008. "Forlixt 1- The Forli Corpus of Screen Translation: Exploring Macrostructures", *Between Text and Image: Updating Research in Screen Translation* (Ed.) D. Chiaro, C. Heiss ve C Bucaria, London ve New York: John Benjamins. 51-75.
- Hendrickx, P. 1984. "Partial Dubbing", *Meta*, 29 (2). 217-218.
- Hernandez Bartolomé, A. I. ve G. Mendiluce Cabrera. 2004. "Audesc: Translating Images into Words for Spanish Visually Impaired People", *Meta*, 49 (2). 264-277.
- Hernandez Bartoleme, A. I. ve G. Mendiluce Cabrera. 2005. "New Trends in Audiovisual Translation: The latest challenging modes", *Miscelanea: A Journal of English and American Studies*, 31. 89-104. <http://www.miscelaneajournal.net/images/stories/articulos/vol31/>.
- Hewson, L. ve J. Martin. 1991. *Redefining Translation: The variational approach*, Londra: Routledge.
- Hirvonen, M. and L. Tiittula. 2010. "A method for analysing multimodal research material: audio description in focus", *Proceedings: The KäTu symposium on translation and interpreting studies 4*. http://www.sktl.fi/@Bin/40698/Hirvonen%26Tiittula_MikaEL2010.pdf.
- Holland, A. 2009. "Audio Description in the Theater and the Visual Arts: Images into Words", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas and G. Anderman, Basingstoke: Palgrave Macmillan. 170-185.

- Ioppi Chile, D. M. 1999. "The Sitcom Revisited: The Translation of Humor in Polysemiotic Text". file:///C:/Users/User/Downloads/Dialnet-TheSitcom Revisited-5141002.pdf.
- Ivarsson, J. 1992. *Subtitling for the Media: A Handbook of an Art*, Stockholm: Transedit.
- Ivarsson, J. ve M. Carroll. 1998. *Subtitling*, Simrishamn: TransEdit.
- Ivarsson, J. 2004. "A Short Technical History of Subtitles in Europe", 21-28. <http://www.transedit.se/history.htm>.
- Jankowska, A. 2009. "Translating Humor in Dubbing and Subtitling", *Translation Journal*, Vol 13, No. 2. <http://translationjournal.net/journal/48humor.htm>.
- Jun, T. 2008. "A cross-cultural perspective on production and reception of Disney's Mulan through its chinese subtitles", *European Journal of English Studies*, 12, 2. 149-162. Doi: 10.1080/13825570802151413.
- Jun, T. 2014. "Translating Kung Fu Panda's Kung Fu related elements: Cultural representations in dubbing and subtitling". *Perspectives: Studies in Translatology*, Vol 22, No. 3. 437-456. <http://dx.doi.org/10.1080/0907676X.2013.864686>.
- Karamitroglou, F. 1998. "A proposed set of subtitling standard in Europe", *Translation Journal*, 2:2. <http://accurapid.com/journal/04stndrd.htm>.
- Karamitroglou, F. 2000. *Towards a Methodology for the Investigation of Norms in Audiovisual Translation*. Amsterdam and Atlanta: Rodopi.
- Köprülü - Günay, S. 2014. "Dublajda Senkron Kaynaklı Çeviri Sorunları", *Route Educational and Social Science Journal* 1. 81-92. http://www.ressjournal.com/Makaleler/996544372_6Sevtap%20g%C3%BCnay%20k%C3%B6pr%C3%BCI%C3%BC.pdf.
- Krashen, S. 1982. *Principles and Practice in Second Language Acquisition*, Oxford ve New York: Pergamon.
- Kruger, H. 2001. "The creation of interlingual subtitles: Semiotics, equivalence and condensation", *Perspectives: Studies in Translatology*, 9:3. 177-198. DOI: 10.1080/907676X.2001.9961416.
- Lambert, J. 1989. "La traduction, les langues et la communication de masse", *Target* 1-2. 215-237.
- Laurain, A. M. ve D. L. F. Nilsen. (Ed.) 1989. "Humour and Translation", Special Edition *Meta*. *Translators Journal* 34 (1). 5-141.
- Lefevere, A. 2004. *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*, Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press.
- Leppihalme, R. 1996. "Caught in the Frame. A Target Culture Viewpoint on Allusive Wordplay", *The Translator* 2 (2). 199-218.

- Li Zhao ve Xiaoliang Zhou. 2014. "Correlation Between Implicatur and Humor: A Case Study of Friends Subtitles", *Linguistics, Culture and Education*, 2014 (7) <http://scik.org/index.php/lce/article/view/1402>.
- de Linde, Z. 1999. "Processing Subtitles and Film Images", *The Translator*, Volume 5, Number 1. 45-60.
- de Linde, Z. ve N. Kay. 1999. *The Semiotics of Subtitling*, Manchester: St. Jerome.
- Lippman, L. G. ve M. L. Dunn. 2000. "Contextual Connections with Puns: Effects on Percieved Humor and Memory", *Journal of General Psychology*, Vol. 127, No. 2. 185-197.
- Lorenzo, L. ve A. Pereira ve M. Xoubanova. 2003. "The Simpsons/Los Simpsons: Analysis of an Audiovisual Translation", *The Translator: Special Issue Screen Translation 9:2*, (Ed.) Y. Gambier, Manchester UK: St. Jerome Publishing. 269-291.
- Luyken, G. M., T. Herbst, J. Langham-Brown, H. Reid ve H. Spinhof. 1991. *Overcoming Language Barriers in Television*, Manchester: The European Institute for the Media.
- Marleau, L. 1982. "Les sous-titres... un mal nécessaire", *Meta* 27-3. 271-285.
- Marsden, S. 2013. "Audiences Have No Problem with Fast-Paced Dialogue in TV Drama", *The Telegraph*. <http://www.telegraph.co.uk/news/celebritynews/10344972/Audiences-have-no-problem-with-fast-paced-dialogue-in-TV-dramas-Stephen-Tompkinson.html>.
- Martinez, X. 2004. "Film dubbing: Its's process and translation", *Topics in Audiovisual Translation*, (Ed.) Pilar Orero, Amsterdam: John Benjamins. 3-8.
- Mateo, M. 2001. "Performing musical texts in a target language: The case of Spain", *Across Languages and Cultures*, 2. 31-50.
- Mattar, Y. 2008. "Perceptions and (Re)presentations of Familiarity and Foreignness: The Cultural Politics of Translation in the Subtitling of Japanese Animation by Fans", *Leisure/Loisir*, 32 (2). 353-378.
- Mayoral, A. 1984. "La traducción y el cine. El subtítulo", *Babel: revista de los estudiantes de la EUTI* 2. 16-26.
- Mayoral, A. 1993. "La traducción cinematográfica: el subtítulado", *Sendebarr* 4. 45-68.
- Mayoral, R. ve D. Kelly, ve N. Gallardo. 1988. "Concept of constrained translation: Non-linguistic perspective of translation", *Meta* 33.3. 356-367.
- McClarty, R. 2012. "Towards a Multidisciplinary Approach in Creative Subtitling". *MonTi* 4. 133-153. <http://dx.doi.org/10.6035/MonTI.2012.4.6>.
- Mey, J. L. 2006. "Translation and Context", *Journal of Pragmatics* 38 (3). 315-316. DOI:10.1016/j.pragma.2006.01.006.

- Neves, J. 2005. *Audiovisual Translation: Subtitling for the Deaf and Hard-of-Hearing*, School of Arts, Roehampton- University of Surrey, Yayınlanmamış Tez. Roehampton.openrepository.com/roehampton /handle/10142/12580 C:/users/user/downloads/neves%20audiovisual.pdf.
- Neves, J. 2008. "10 fallacies about Subtitling for the d/Deaf and the hard of hearing", *JoSTrans- The Journal of Specialised Translation*, Issue 10. 128-143. http://www.jostrans.org/issue10/art_neves.pdf.
- Neves, J. 2009. "Interlingual Subtitling for the Deaf and Hard of Hearing", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas and G. Anderman, Basingstoke: Palgrave Macmillan. 151-169.
- Nornes, A. M. 2007. *Cinema Babel: Translating Global Cinema*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- O'Connell, E. 2003. "What dubbers of children's television programmes can learn from translators of children's books", *Meta*, 48 (1-2). 222-232.
- O'Connell, E. 2007. "Screen Translation", *A Companion to Translation Studies*, (Ed.) P. Kuhiwczak ve K. Littau, Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters. 120-133.
- Ofcom. 2013. *Ofcom: The quality of live subtitling. Improving the viewer experience*. <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/consultations/subtitling/summary/subtitling.pdf>.
- Onaran, A. Ş. 1978. "Çeviride sinema dili." *Türk Dili Dergisi - Çeviri Sorunları Özel Sayısı* (322), 86-92.
- la Orcins, E. 2013. "The Process of Subtitling at Film Festivals: Death in Venice", *International Journal of Humanities and Social Sciences*, Vol 3, No 14, Special Issue July 2013. 70-80.
- Orero, P. 2009. "Voiceover in Audiovisual Translation", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas and G. Anderman, Basingstoke: Palgrave Macmillan. 130-139.
- Paquin, R. 2003. "First Take on Film Dubbing", *The Translator: Special Issue Screen Translation* 9:2, Ed. Y. Gambier, Manchester UK: St. Jerome Publishing. 327-332.
- Pardo, B. S. 2013. "Translation Studies: An Introduction to the History and Development of (Audiovisual) Translation", *Linguax Revista de Lenguas Aplicadas*, (Ed.) B. Rodriguez, Universidad Alfonso X el Sabio. Facultad de Estudios Sociales y Lenguas Aplicadas. <http://tr.scribd.com/doc/156668062/Translation-Studies-an-Introduction-to-the-History-and-Development-Of#scribd>.
- Pavesi, M. 2009. "The Pavia Corpus of Film Dialogue: Methodology and Research Rationale", *Analysing Audiovisual Dialogue: Linguistic and*

- Translational Insights*, (Ed.) M. Freddi ve M. Pavesi, Bologna, CLUEB. 95-100.
- Pedersen, J. 2005. "How is Culture Rendered in Subtitles?" *Conference Proceedings Challenges of Multidimensional Translation*. Saarbrücken, Germany, 2-6 May 2005, Saarland University. http://www.translationconcepts.org/pdf/MuTra_2005_Proceedings.pdf.
- Pedersen, J. 2007. "Cultural Interchangeability: The effects of substituting cultural references in subtitling", *Perspectives: Studies in Translatology*, Vol 15, No. 1. 30-48.
- Pedersen, J. 2011. *Subtitling norms for television: an exploration focussing on extralinguistic cultural references*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Pedersen, J. 2015. "On the subtitling of visualised metaphors", *JoSTrans- The Journal of Specialized Translation*, Issue 23. 162-180.
- Perego, E. ve F. del Missier ve S. Bottiroli. 2015. "Dubbing versus Subtitling in Young and Older Adult: Cognitive and Evaluative Aspects", *Perspectives: Studies in Translatology*, Vol 23, No 1. 1-21. <http://dx.do.org/10.1080/0907676X.2014.912343>.
- Pettit, Z. 2009. "Connecting Cultures: Cultural transfer in subtitling and dubbing", *New Trends in Audiovisual Translation*, (Ed.) J. Diaz Cintas, Clevedon: Multilingual Matters. 44-57.
- Pym, A. 2011. "Democratizing translation Technologies- the role of humanistic research", *Luspio Translation Automation Conference 'da sunulan bildiri*, Roma Nisan 5, 2011. http://usuaris.tinet.cat/apym/on-line/research_methods/2011_rome.pdf.
- Ramière, N. 2006. "Reaching a foreign audience: Cultural transfers in audiovisual translation", *JoSTrans-Journal of Specialised Translation*, 6. 152-166.
- Ramos Pinto, S. 2012. "Audiovisual Translation in Portugal: the Story so Far", *Anglo Saxonica Ser III N 3*, (Ed.) A. Pym ve A. Assis Rosa, Special Edition. <http://www.ulices.org/anglo-saxonica/serie-iii-no-3-2012.html>.
- Raphaelson-West, D. S. 1989. "On the Feasability and Strategies of Translating Humor", *Meta*, Vol. 34, Number 1. 128-141.
- Reid, H. 1978. "Sub-titling, the intelligent solution". *Translating, a Profession*, (Ed.) P. A. Horguelin, Proceedings VIII FIT World Congress, Montreal. 420-428.
- Reid, H. 1996. "Literature on the screen: subtitle translating for public broadcasting", *SQR Studies in Literature* 5. 97-107.
- Remael, A. 2003. "Mainstream Narrative Film Dialogue and Subtitling", *The Translator*. Volume 9, Number 2. 225-247.

- Riggio, F. 2010. "Dubbing vs Subtitling", *MultiLingua*, October/November 2010. 31-35. <http://www.1stopasia.com/wp-content/uploads/2014/05/Dubbing-vs-Subtitling.pdf>.
- Rojo Lopez, A. M. 2002. "Frame Semantics and the Translation of Humor", *Babel* 48 (1). 43-77.
- Romero Fresco, P. 2006. "The Spanish Dubbese: A Case of (Un)idiomatic Friends", *JoSTrans Journal of Specialised Translation*, Cilt 6, (Ed.) J. Diaz Cintas, P. Orero ve A. Remael. 134-151. http://www.jostrans.org/issue06/art_romero_fresco.pdf.
- Rundle, C. 1999. "Publishing translations in Mussolini's Italy: A case study of Arnoldo Mondadori", *Textus* 12 (2). 427-442.
- Rundle, C. 2000. "The censorship of translation in fascist Italy", *The Translator* 6 (1). 67-86.
- Rundle, C. 2008. "The Subtitle Project", *The Interpreter and Translator Trainer* 2 (1). 93-114.
- Russo, M. 2005. "Simultaneous Film Interpreting and users feedback", *Interpreting*, 7 (1). 1-26.
- Ryan, M., B. Ingram ve H. Musiol. 2010. *Cultural Studies: A Practical Introduction*, Chichester İngiltere: Wiley-Blackwell.
- Sánchez, D. 2004. "Subtitling Methods and Team Translation", *Topics in Audiovisual Translation*, (Ed.) P. Orero, Amsterdam: John Benjamins. 9-17.
- Sánchez Mompeán, S. 2015. "Dubbing animation into Spanish: behind the voices of the animated characters", *JoSTrans- The Journal of Specialised Translation*, Issue 23. 270-291. http://www.jostrans.org/issue23/art_sanchez.pdf.
- Santamaria Guinot, L. 2001. *Subtitulació i referents culturals. La traducció com a mitjà d'adquisició de representations socials*, Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Yayınlanmamış Tez.
- Sardar, Z. ve B. van Loon. 1999. *Introducing Cultural Studies*, Londra: Icon.
- Sayman, A. S. 2011. *The Quality of audiovisual Translation in Turkey and the Course of the Production Process: An Empirical Study on the Subtitled and the Dubbed Versions of Will and Grace*. Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. http://www.transint.boun.edu.tr/sites/default/files/Asli%20Sureyya_MAThesis.pdf.
- Shakespeare, W. 1996. *The Complete Works of William Shakespeare*, UK: Wordsworth Editions.
- Shakernia, S. 2011. "A Comparative Study of Persian Subtitles of American Historical Drama and Romantic Comedy Movies with the Originals", *Theory and Practice in Language Studies*, Vol 1, No 6. 740-743.

- Shibahara, T. 2009 "Broadcasting Interpreting: A Comparison between Japan and the UK", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas and G. Anderman, Basingstoke: Palgrave Macmillan. 140-148.
- Sokoli, S. 2009. "Subtitling Norms in Greece and Spain", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas and G. Anderman. Basingstoke: Palgrave. 36-48.
- Spanakaki, K. 2007. "Translating Humor for Subtitling", *Translation Journal* 11 (2). <http://translationjournal.net/journal/40humor.htm>.
- Stern, L. 2004. "Interpreting Legal Language at the International Tribunal for the Former Yugoslavia: Overcoming the lack of lexical equivalents", *The Journal of Specialised Translation*, Vol 2. 63-75.
- Suojanen, Tyitti ve K. Koskinen ve T. Tuominen. 2014. *User-Centered Translation*, London and New York: Routledge
- Süğlün, A. 2011. "Türkiye'de Altyazı Çevirisi". <http://forum.altyazi.org/index.php?showtopic=179924>.
- Szarkowska, A. 2013. "Towards interlingual subtitling for the deaf and hard of hearing", *Perspectives: Studies in Translatology*, 21(1). 68-81. DOI: 10.1080/0907676X.2012.722650.
- Şahin, A. 2015. "Film Çevirilerinde Artı ve Eksileriyle Altyazı Yöntemi", *The Journal of International Social Research* 8:37, Nisan, 971-976. www.sosyalarastirmalar.comIssn:1307-9581.
- Titford, C. 1982. "Sub-titling: Constrained Translation", *Lebende Sprachen* 27-3. 113-116.
- Thibault, P. J. 2000. "The Multimodal Transcription of a Television Advertisement: Theory and Practice", *Multimodality and Multimediality in the Distance Learning Age*, (Ed.) A. Baldry, Campobasso, Italy: Palladino Editore. 11-385.
- Tomaszkiewicz, T. 1993. *Les opérations linguistiques qui sous-tendent le processus de sous-titrage des films*, Poznań: University Adam Mickiewicz. Yayınlanmamış tez.
- Tomlinson, J. 1991. *Cultural Imperialism: A Critical Introduction*, Londra: Continuum.
- Tortoriello, A. 2006. "Funny and Educational Across Cultures: Subtitling Winnie the Pooh into Italian", *JoSTrans- The Journal of Specialised Translation*, Issue 6. http://www.academia.edu/5875216/Funny_and_Educational_across_Cultures_Subtitling_Winnie_The_Pooh_into_Italian.
- Toury, G. 2000. "The Nature and Role of Norms in Translation", *The Translation Studies Reader*, (Ed.) L. Venuti, New York: Routledge. 198-211.

- Törnqvist, E. 1995. "Fixed pictures, changing words. Subtitling and dubbing the film *Babettes Goesebud*", *Tijdschrift voor Skandinavistiek* 16:1. 47-64.
- Tveit, J. E. 2009. "Dubbing vs. Subtitling: Old Battleground Revisited", *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*, (Ed.) J. Diaz Cintas ve G. Anderman, London ve New York: Palgrave Macmillan. 85-96.
- Uçansu, H. 2012. *Bir Uzun Mesafe Festivalcisinin Anıları: Sinema Günlerinden İstanbul Film Festivaline*, İstanbul. Doğan Kitap.
- Uğur, A. 2009. "Burcu Başaran ve Buket Akkaya: Türkiye'de Dublaj Sanatı", <http://aykutugur.blogcu.com/turkiye-de-dublaj-sanati/2555086>.
- Uğur, A. 2013a. "Türkçe Dublaj Seslendirme Sanatçıları Cine 5 - Yıldız Masalları". <http://aykutugur.blogcu.com/turkce-dublaj-seslendirme-sanatcilaricine-5-yildiz-masallari/18343364#icerik>.
- Uğur, A. 2013b. "Seslendirme-Dublaj Belgeseli: Türkçe Seslendirme". <http://aykutugur.blogcu.com/seslendirme-dublaj-belgeseli-turkce-seslendirme/18023074>.
- Valentini, C. 2008. "Forlìx 1- The Forlì Corpus of Screen Translation: Exploring Macrostructures", *Between Text and Image: Updating Research in Screen Translation*, (Ed.) D. Chiaro, C. Heiss ve C Bucaria, London ve New York: John Benjamins. 37-50.
- Vandaele, J. 1999. "Each Time We Laugh: Translated Humor in Screen Comedy", <http://www.arts.kuleuven.be/cetra/papers/files/vandaele-1999.pdf>.
- Vandaele, J. 2002. "Introduction: (Re) constructing Humour. Meanings and Means", *The Translator*, Vol 8, Number 2. 149-172.
- Vandaele, J. 2002b. "Funny Fictions: Francoist Translation Censorship of Two Billy Wilder Films", *The Translator* 8 (2). 267-302.
- Vanderplank, R. 1988. "The value of teletext subtitles in language learning", *ELT Journal* 42 (4). 272-281.
- Yazıcı, M. 2007. "Translation norms or constraints", *Translation Studies: Retrospective and prospective views*, (Ed.) G. I Colipca, TRAS. RE. P. 2 Conference Proceedings Volume. 219-225.
- Yücel, C. 2013. *Her Boydan: Dünya Şiirinden Seçmeler*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Yücel, F. 2007. *Tarihsel ve kuramsal açıdan çeviri edimi*, Ankara: Dost Kitabevi.
- Yücel, F. 2011. "Televizyonda çeviri olgusu", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 25. 307-315.
- Yvane, J. 1995. "Babel: un soutien actif aux transferts linguistiques", *Translatio, Nouvelles de la FIT-FIT Newsletter* XIV 3-4. 451-460.

- Whitman-Linsen, C. 1992. *Through the Dubbing Glass*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Williams, G. F. 2009. *bbc.co.uk Online subtitling Editorial Guidelines V1.1*. G.F. Williams tarafından derlenmiştir. http://www.bbc.co.uk/guidelines/futuremedia/accessibility/subtitling_guides/online_sub_editorial_guidelines_vs1_1.pdf.
- Wissmath, B., D. Weibel ve R. Groner. 2009. "Dubbing or Subtitling: Effects on Spatial Presence, Transportation, Flow and Enjoyment", *Journal of Media Psychology* 21. 114-125. DOI:10.1027/1864-1105.21.3.114.
- Woźniak, M. 2012. "Voice-over or Voice-in-between? Some Considerations About the Voice-over Translation of Feature Films on Polish Television", *Approaches to Translation Studies*, Vol. 36. 209-228.
- Wurm, S. 2007. "Intralingual and Interlingual Subtitling: A Discussion of the Mode and Medium in Film Translation", *The Sign Language Translator and Interpreter (SLTI)* Volume 1, Number 1. 115-141.
- Wyler, L. 2003. "Harry Potter for children, teenagers and adults", *Meta*, XLVIII. 5-14.
- Zabalbaescoa, P. 1996. "Translating Jokes for Dubbed Television Situation Comedies", *The Translator Studies in Intercultural Communication Vol 2, Wordplay and Translation*. (Ed.) D. Delabastita, Manchester: St Jerome Publishing. 235-257.
- Zabalbaescoa, P. 1997. "Dubbing and the nonverbal dimension of translation", *Nonverbal Communication and Translation*, (Ed.) F. Poyatos, Amsterdam ve Philadelphia: John Benjamins. 327-342.
- Zabalbaescoa, P. 2008. "The nature of audiovisual text and its parametres", *The Didactics of Audiovisual Translation*, (Ed.) J. Diaz Cintas, Amsterdam ve Philadelphia: John Benjamins: 21-37.
- Zatlin, P. 2005. *Theatrical Translation and Film Adaptation, A Practitioner's View*, Clevedon: Multilingual Matters.
- Zubiria, Z. B. 2013. "Mapping the Dubbing Scene: Audiovisual Translation in Basque Television", *New Trends in Translation Studies*, Volume 2. Peter Lang AG. 93-98.

Filmler

- A Few Good Men*. 1992. Yöntemen: Rob Reiner. Yapım Şirketi: Columbia Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0104257/?ref_=fn_al_tt_1
- A Fish Called Wanda*. 1988. Yapımcı: Charles Crichton. Yapım Şirketi: MGM <http://www.imdb.com/title/tt0095159/>

- Amadeus*. 1984. Yönetmen: Milos Forman. Yapım Şirketi: Orion Pictures.
http://www.imdb.com/title/tt0086879/?ref=fn_al_tt_1
- Ateşten Gömlek*. 1950. Yönetmen: Vedat Örfi Bengü. Yapım Şirketi: Kale Film.
http://www.imdb.com/title/tt0312392/?ref=fn_al_tt_2
- Braveheart*. 1995. Yönetmen: Mel Gibson. Yapım Şirketi: Paramount Picture.
<http://www.imdb.com/title/tt0112573/>
- Bridges of Madison County*. 1995. Yönetmen: Clint Eastwood. Yapım Şirketi: Warner Bros. <http://www.imdb.com/title/tt0112579/>
- Citizen Kane*. 1941. Yönetmen: Orson Welles. Yapım Şirketi: RKO Radio Pictures, Mercury Productions. http://www.imdb.com/title/tt0033467/?ref=nv_sr_2
- College Chums*. 1907. Yönetmen: Edwin S. Porter. <http://www.moma.org/collection/works/107689>
- Come September*. 1961. Yönetmen: Robert Mulligan Yapımcı: Universal Pictures
<http://www.imdb.com/title/tt0054759/>
- Dondurmam Gaymak*. 2006. Yönetmen: Yüksel Aksu. Yapım Şirketi: Makara Film. http://www.imdb.com/title/tt0816150/?ref=fn_al_tt_1
- Fight Club*. Ekim 1999. Fox Films. <http://www.foxmovies.com/movies/fight-club>
- Four Weddings and a Funeral*. 1994. Yönetmen: Mike Lewell. Yapım Şirketi: Polygram Filmed Entertainment. <http://www.imdb.com/title/tt0109831/>
- Good Will Hunting*. 1997. Yönetmen: Gus Van Sant. Yapım Şirketi: Miramax.
<http://www.imdb.com/title/tt0119217/>
- Güllü Geliyor Güllü*. 1973. Yönetmen: Atıf Yılmaz. Yapım Şirketi: Akün Film.
<http://www.sinemadafilimizlee.com/gullu-geliyor-gullu-sinema-film-izle.html>
- Harry Potter and the Sorcerer's Stone*. 2001. Warner Bros.
<http://www.warnerbros.com/harry-potter-and-sorcerers-stone>
- Hitch*. 2005. Yönetmen: Andy Tennant. Yapım Şirketi: Gaumont Columbia Tristar. http://www.imdb.com/title/tt0386588/?ref=fn_al_tt_1
- How to Loose a Guy in Ten Days*. 2003. Yönetmen: Donald Petrie. Yapım Şirketi: Paramount. http://www.imdb.com/media/rm1893636352/tt0251127?ref=tt_ov_i
- Hükümet Kadın*. 2013. Yönetmen: Sermiyan Midyat. Yapım şirketi: BKM.
http://www.imdb.com/title/tt2645092/?ref=fn_al_tt_1
- Ice Age*. 2002. Blue Sky Studios, 20th Century Fox.
<http://blueskystudios.com/films/ia/>
- In the Name of the Father*. 1993. Yönetmen: Jim Sheridan. Yapım Şirketi: universal Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0107207/?ref=nv_sr_1

- Jerry Macguire*. 1996. Yönetmen: Cameron Crowe. Yapım Şirketi: Tristar Picture. <http://www.imdb.com/title/tt0116695/>
- JFK*. 1991. Yönetmen: Oliver Stone. Yapım Şirketi: Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt0102138/?ref=fn_al_tt_1
- Judex*. 1916. Yönetmen: Georges Franju. [https://en.wikipedia.org/wiki/Judex_\(1963_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Judex_(1963_film))
- Just Wright*. 2010. Yönetmen: Sanaa Hamri. Yapım Şirketi: Fox. http://www.imdb.com/title/tt1407061/?ref=fn_al_tt_1
- Kramer vs. Kramer*. 1979. Yönetmen: Robert Benton. Yapım Şirketi: Columbia Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0102138/?ref=fn_al_tt_1
- Les Miserables*. 2012. Yönetmen: Tom Hooper. Yapım Şirketi: Universal Pictures. <http://www.imdb.com/title/tt1707386/>
- Lincoln*. 2012. Yönetmen: Steven Spielberg. Yapım Şirketi: 20th Century Fox. http://www.imdb.com/title/tt0443272/?ref=fn_al_tt_1
- Mireille*. 1922. Yönetmen: Ernest Servaès. <http://www.imdb.com/title/tt0492286/combined>
- My Cousin Vinny*. 1992. Yapımcı: Jonathan Lynn. Yapım Şirketi: Twentieth Century Fox. <http://www.imdb.com/title/tt0104952/>
- Philadelphia*. 1993. Yönetmen: Jonathan Demme. Yapım Şirketi: TriStar Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0107818/?ref=fn_al_tt_2
- Pride and Prejudice*. 2005. Yönetmen: Joe Wright. Yapım Şirketi: Universal Pictures. <http://www.imdb.com/title/tt0414387/>
- Robin Hood*. 2010. Yönetmen: Ridley Scott. Yapım Şirketi: Universal Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0955308/?ref=mv_sr_2
- Runaway Jury*. 2003. Yönetmen: Gay Fleder. Yapım Şirketi: Regency Enterprises. http://www.imdb.com/title/tt0313542/?ref=fn_al_tt_1
- Schindler's List*. 1993. Yönetmen: Steven Spielberg. Yapım Şirketi: Universal Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0108052/?ref=fn_al_tt_1
- Shrek*. 2001. PDI/Dreamworks. <http://www.dreamworkstudios.com/about/history>
- The Client*. 1994. Yapımcı: Joel Shumacher. Yapım Şirketi: Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt0109446/?ref=fn_al_tt_1
- The Da Vinci Code*. 2006. Yapımcı: Ron Howard. Yapım Şirketi: Columbia Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0382625/fullcredits?ref=tt_ov_st_sm
- The Jazz Singer*. 1927. Yönetmen: Alan Crosland. <http://www.imdb.com/title/tt0018037/>
- The People vs. Larry Flint*. 1996. Yönetmen: Milos Foreman. Yapım Şirketi: Columbia Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0117318/?ref=fn_al_tt_1

- The Rainmaker*. 1997. Yönetmen: Francis Ford Coppola. Yapım Şirketi: Constellation Entertainment. http://www.imdb.com/title/tt0107818/?ref_=fn_al_tt_2
- The Singing Fool*. 1928. Yönetmen: Lloyd Bacon. <http://www.imdb.com/title/tt0019388/>
- To Kill a Mockingbird*. 1962. Yönetmen: Robert Mulligan. Yapım Şirketi: Universal International Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0056592/?ref_=nv_sr_1
- Trainspotting*. 1996. Miramax Films. <http://miramax.com/movie/trainspotting/>
- Troy*. 2004. Yönetmen: Wolfgang Peterson. Yapımcı: Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt0332452/?ref_=fn_al_tt_1
- Uncle Tom's Cabin*. 1903. Edwin Porter. <http://utc.iath.virginia.edu/onstage/films/mv03hp.html>
- Vicky, Cristina, Barcelona*. 2008. Yönetmen: Woody Allen. Yapım Şirketi: Weinstein Company. <http://www.imdb.com/title/tt0497465/>
- Vizontele*. 2001. Yönetmen: Yılmaz Erdoğan. Yapım Şirketi: BKM. <http://www.imdb.com/title/tt0270053/>
- Yahşi Batı*. 2009. Yönetmen: Ömer Faruk Sorak. Yapım Şirketi: Böcek Yapım. <http://www.imdb.com/title/tt1567448/>

Diziler

- 2 Broke Girls*. 2011-. Yapımcı: Whitney Cummings, Michael Patrick King. Yapım Şirketi: Michael Patrick King Productions, Warner Bros. Television. http://www.imdb.com/title/tt1845307/?ref_=nv_sr_1
- Agatha Christie's Poirot*. 1989-2013. Yapımcı: Carnival Films. http://www.imdb.com/title/tt0094525/?ref_=nv_sr_2
- Ally McBeal*. 1997-2002. Yapımcı: David E Kelley. Yapım Şirketi: Fox <http://www.imdb.com/title/tt0118254/>
- American Dad!* 2005-. Yapımcı: Mike Barker, Seth MacFarlane, Matt Weitzman. Yapım Şirketi: 20th Century Fox Television, Atlantic Creative, Fuzzy Door Productions. http://www.imdb.com/title/tt0397306/?ref_=nv_sr_1
- Anger Management*. 2012-2014. Yapımcı: Bruce Helford. Yapım Şirketi: Mohawk Productions, Revolution Studios, Estevez Sheen Productions http://www.imdb.com/title/tt1986770/?ref_=fn_al_tt_1
- Aramızda Kalsın*. 2013-2015. Yönetmen: Hatice Memiş, Güzide Balcı. Yapım Şirketi: TMC Film https://tr.wikipedia.org/wiki/Aram%C4%B1zda_Kals%C4%B1n
- Avrupa Yakası*. 2004-2009. Yönetmen: Hakan Algül. Yapım Şirketi: Plato Film. [https://tr.wikipedia.org/wiki/Avrupa_Yakas%C4%B1_\(dizi\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Avrupa_Yakas%C4%B1_(dizi))

Blue Bloods. 2010-. Yönetmen: Mitchel Burgess. Yapım Şirketi: Panda Productions Inc. http://www.imdb.com/title/tt1595859/?ref=fn_al_tt_1

Boardwalk Empire. 2010-2014. Yapımcı: Terence Winter. Yapım Şirketi: HBO. http://www.imdb.com/title/tt0979432/?ref=fn_al_tt_1

Body of Proof. 2011-2013. Yönetmen: Christopher Murphy. Yapım Şirketi: Matthew Gross Entertainment. http://www.imdb.com/title/tt1587669/?ref=nv_sr_1

Boston Legal. 2004-2008. Yapımcı: David E. Kelley. Yapım Şirketi: 20th Century Fox. <http://www.imdb.com/title/tt0402711/>

Castle. 2009-. Yönetmen: Andrew Marlowe. Yapım Şirketi: Beacon Pictures. http://www.imdb.com/title/tt1219024/?ref=fn_al_tt_1

Charlie's Angels. 1976-1981. Yönetmen: Ivan Goff. Yapım Şirketi: Spelling Goldberg Prodcutions. http://www.imdb.com/title/tt0073972/?ref=nv_sr_3

Criminal Minds. 2005-. Yapımcı: Jeff Davis. Yapım Şirketi: CBS. <http://www.imdb.com/title/tt0452046/>

Crossing Jordan. 2001-2007. Yönetmen: Tim Kring. Yapım Şirketi: Tailwind Productions. http://www.imdb.com/title/tt0284718/?ref=fn_al_tt_1

CSI: Crime Scene Investigation 2002-2015. Yapımcı: Anthony E Zuiker. Yapım Şirketi: CBS <http://www.imdb.com/title/tt0247082/>

CSI Miami. 2002-2012. Yapımcı: Ann Donahue, Carol Mendelsohn, Anthony E. Zuiker. Yapım Şirketi. A&E TV. http://www.imdb.com/title/tt0313043/?ref=fn_al_tt_1

CSI New York. 2004-2013. Yapımcı: Ann Donahue, Carol Mendelsohn, Anthony E. Zuiker. Yapım Şirketi: CBS. http://www.imdb.com/title/tt0395843/?ref=nv_sr_1

Çalılıkıuşu. 1986. Yönetmen: Osman F. Seden. Yapım Şirketi: TRT. http://www.imdb.com/title/tt0952637/?ref=fn_al_tt_2

Damages. 2007-2012. Yapımcı: Glenn Kessler, Todd A. Kessler ve David Zelman. Yapım Şirket: Sony Pictures. http://www.imdb.com/title/tt0914387/?ref=fn_al_tt_1

Desperate Housewives. 2004-2012. Yönetmen: Marc Cherry. Yapım Şirketi: Cherry Alley Productions. http://www.imdb.com/title/tt0410975/?ref=nv_sr_1

Dexter. 2006-2013. Yönetmen: James Manos. Yapım Şirketi: Showtime Networks. http://www.imdb.com/title/tt0773262/?ref=fn_al_tt_1

ER. 1994-2009. Yapımcı. Micheal Crichton. Yapım Şirketi: NBC, Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt0108757/?ref=fn_al_tt_1

- Everybody Loves Raymond*. 1996-2005. Yapımcı: Philip Rosenthal. Yapım Şirketi: Talk Productions, HBO Independent Productions. http://www.imdb.com/title/tt0115167/?ref_=nv_sr_1
- Family Guy*. 1999-. Yapımcı: Seth MacFarlane, David Zuckerman. Yapım Şirketi: 20th Century Fox Television, Fuzzy Door Productions, Fox Television Animation. http://www.imdb.com/title/tt0182576/?ref_=nv_sr_2
- Franklin & Bash*. 2011-2014. Yapımcı: Bill Chais, Kevin Falls. Yapım Şirketi: Fanfare Productions. http://www.imdb.com/title/tt1600199/?ref_=fn_al_tt_1
- Frasier*. 1993-2004. Yapımcı: David Angell, Peter Casey, David Lee. Yapım Şirketi: Grubstreet Productions. http://www.imdb.com/title/tt0106004/?ref_=nv_sr_1
- Friends*. 1994-2004. Yapımcı: David Crane, Marta Kauffman. Yapım Şirketi: Warner Bros. Television. http://www.imdb.com/title/tt0108778/?ref_=nv_sr_1
- Grey's Anatomy*. 2005-. Yapımcı: Shonda Rhimes. Yapım şirketi: ABC. http://www.imdb.com/title/tt0413573/?ref_=fn_al_tt_1
- Hannah Montana*. 2006-2011. Yapımcı: Rich Correll, Barry O'Brien, Michael Poryes. Yapım Şirketi: It's a Laugh Productions, Michael Poryes Productions, Disney Channel. http://www.imdb.com/title/tt0493093/?ref_=nv_sr_1
- Harry's Law*. 2011-. Yapımcı: David E. Kelley. Yapım Şirketi: David E Kelley Productions. http://www.imdb.com/title/tt1582453/?ref_=fn_al_tt_1
- Hawai Five-O*. 2010-. Yapımcı: Leonard Freeman. Yapım Şirketi: CBs Productions. http://www.imdb.com/title/tt1600194/?ref_=nv_sr_1
- House M.D.* 2004-2012. Yapımcı: David Shore. Yapım Şirketi: Fox. http://www.imdb.com/title/tt0412142/?ref_=fn_al_tt_1
- How I Met Your Mother*. 2005-2014. Yapımcı: Carter Bays, Craig Thomas. Yapım Şirketi: 20th Century Fox Television. http://www.imdb.com/title/tt0460649/?ref_=fn_al_tt_1
- How to Get Away with Murder*. 2014-. Yapımcı: Peter Nowalk. Yapım Şirketi: ABC http://www.imdb.com/title/tt3205802/?ref_=fn_al_tt_1.
- In Plain Sight*. 2008-2012. Yönetmen: David Maples. Yapım Şirketi: Pirates Cove Entertainment. http://www.imdb.com/title/tt0935095/?ref_=fn_al_tt_1
- Kurtlar Vadisi*. 2003-2005. Yapımcı ve Yapım Şirketi: Pana Film. http://www.imdb.com/title/tt0421384/fullcredits?ref_=tt_ov_st_sm
- NCIS: Los Angeles*. 2009-. Yapımcı: Shane Brennan. Yapım Şirketi: CBS. http://www.imdb.com/title/tt1378167/?ref_=nv_sr_2

NCIS: *Naval Criminal Investigative Service*. 2003-. Yapımcı: Donald P Bellisario. Yapım Şirketi: CBS. http://www.imdb.com/title/tt0364845/?ref_=fn_al_tt_1

Nip/Tuck. 2003-2010. Yönetmen: Ryan Murphy. Yapım Şirketi: Hands Down entertainment. <http://www.imdb.com/title/tt0361217/>

Law and Order: Special Victims Unit. 1999-. Yapımcı: Dick Wolf. Yapım Şirket: NBC. http://www.imdb.com/title/tt0203259/?ref_=fn_al_tt_4

Little House on the Prarie. 1974-1983. Yapımcı: Micheal Landon. Yapım Şirketi: NBC. <http://www.imdb.com/title/tt0071007/>

Luther. 2010-2015. Yönetmen: Neil Cross. Yapım Şirketi: Pirates Cove Entertainment. http://www.imdb.com/title/tt1474684/?ref_=nv_sr_1

Major Crimes. 2012-. Yönetmen: James Duff. Yapım Şirketi: Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt1936532/?ref_=fn_al_tt_1

Married with Children. 1987-1997. Yapımcı: Ron Leavitt, Michael G. Moyer. Yapım Şirketi: Embassy Television, Columbia Pictures Television. http://www.imdb.com/title/tt0092400/?ref_=nv_sr_1

Miss Marple. 2004-. Yapım Şirketi: Chorion. http://www.imdb.com/title/tt1734537/?ref_=fn_al_tt_1

Modern Family. 2009-. Yapımcı: Steven Levitan, Christopher Lloyd. Yapım Şirketi: Levitan/Lloyd, 20th Century Fox Television, Steven Levitan Productions. http://www.imdb.com/title/tt1442437/?ref_=nv_sr_1

Monk. 2002-2009. Yönetmen: Andy Breckman. Yapım Şirket: Mandeville Films. http://www.imdb.com/title/tt0312172/?ref_=nv_sr_3

Muhteşem Yüzyıl: Aşk-ı Derun. 2011-2014. Yapımcı: Timur Savcı. Yapım Şirketi: TIMS Production. http://www.imdb.com/title/tt1848220/?ref_=nv_sr_1

Murder, She Wrote. 1984-1996. Yönetmen: Peter S Fischer. Yapım Şirketi: CorymoreProductions. http://www.imdb.com/title/tt0086765/?ref_=nv_sr_1

Murdoch Mysteries. 2008-. Yapımcı: Jan Peter Meyboom. Yapım Şirketi: Shafesbury Films. <http://www.imdb.com/title/tt1091909/>

New Girl. 2011-. Yapımcı: Elizabeth Meriwether. Yapım Şirketi: Elizabeth Meriwether Pictures. http://www.imdb.com/title/tt1826940/?ref_=nv_sr_1

Perception. 2012-2015. Yönetmen: Kenneth Biller. Yapım Şirketi: ABC Studios. http://www.imdb.com/title/tt1714204/?ref_=nv_sr_1

Private Practice. 2007-2013. Yönetmen: Shonda Rhimes. Yapım Şirketi: ABC Studios. http://www.imdb.com/title/tt0972412/?ref_=fn_al_tt_1

Red Band Society. 2014-2015. Yönetmen: Margaret Nagle. Yapım Şirketi: Filmax International. http://www.imdb.com/title/tt3576794/?ref_=fn_al_tt_1

- Roseanne*. 1988-1997. Yapımcı: Matt Williams. Yapım Şirketi: Wind Dancer Productions, Carsey-Werner Company, Paramount Television. http://www.imdb.com/title/tt0094540/?ref_=nv_sr_1
- Scandal*. 2012-. Yapımcı: Shonda Rhimes. Yapım Şirketi: ShondaLand, ABC Studios. <http://www.imdb.com/title/tt1837576/>
- Seinfeld*. 1989-1998. Yapımcı: Larry David, Jerry Seinfeld. Yapım Şirketi: West Shapiro, Castle Rock Entertainment. http://www.imdb.com/title/tt0098904/?ref_=nv_sr_1
- Shark*. 2006-2008. Yapımcı: David E. Kelley. Yapım Şirketi: David E. Kelley Productions. http://www.imdb.com/title/tt0805666/?ref_=fn_al_tt_1
- Sherlock*. 2010-. Yönetmen: Mark Gatiss. Yapım Şirketi: BBC. http://www.imdb.com/title/tt1475582/?ref_=fn_al_tt_1
- Southpark*. 1997. Yapımcı: Trey Parker, Matt Stone, Brian Graden. Yapım Şirketi: Comedy Central, Braniff, Comedy Partners. http://www.imdb.com/title/tt0121955/?ref_=nv_sr_1
- Spin City*. 1996-2002. Yapımcı: Gary David Goldberg, Bill Lawrence. Yapım Şirketi: Dreamworks. http://www.imdb.com/title/tt0115369/?ref_=fn_al_tt_1
- Suits*. 2011-. Yapımcı: Aaron Korsh. Yapım Şirketi: Hypnotic. http://www.imdb.com/title/tt1632701/?ref_=fn_al_tt_1
- The Big Bang Theory*. 2007-.Yapımcı: Chuck Lorre, Bill Prady. Yapım Şirketi: Chuck Lorre Productions, Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt0898266/?ref_=fn_al_tt_1
- The Bold and the Beautiful*. 1987-. Yapımcı: William J. Bell, Lee Philip Bell. Yapım Şirketi: Bell-Philip Television Productions. http://www.imdb.com/title/tt0092325/?ref_=fn_al_tt_1
- The Golden Girls*. 1985-1992. Yapımcı: Susan Harris. Yapım Şirketi: Touchstone Television. http://www.imdb.com/title/tt0088526/?ref_=nv_sr_1
- The Good Wife*. 2009-. Yapımcı: Michelle King, Robert King. Yapım Şirketi: Scott Free Productions. http://www.imdb.com/title/tt1442462/?ref_=nv_sr_2
- The Jeffersons*. 1975-1985. Yapımcı: Norman Lear, Don Nicholl, Michael Ross, Bernard West. Yapım Şirketi: Embassy Television. http://www.imdb.com/title/tt0072519/?ref_=nv_sr_1
- The Mentalist*. 2008-2012. Yönetmen: Bruno Heller. Yapım Şirketi: Warner Bros. http://www.imdb.com/title/tt1196946/?ref_=nv_sr_1
- The Mob Doctor*. 2012-2013. Yapımcı: Josh Berman. Yapım Şirketi: Osprey Production Group. http://www.imdb.com/title/tt2215717/?ref_=fn_al_tt_1

- The Mysteries of Laura*. 2014-. Yapımcı: Jeff Rake. Yapım Şirketi: Berlanti Productions, Jeff Rake Productions, Kapital Entertainmenthttp://www.imdb.com/title/tt3187578/?ref_=nv_sr_1.
- The Nanny*. 1993-1999. Yapımcı: Fran Drescher, Prudence Fraser, Peter Marc Jacobson, Robert Sternin. Yapım Şirketi: CBS. http://www.imdb.com/title/tt0106080/?ref_=nv_sr_1
- The Practice*. 1997-2004. Yapımcı: David E. Kelley. Yapım Şirketi: David E Kelley Productions. http://www.imdb.com/title/tt0118437/?ref_=fn_al_tt_1
- The Simpsons*. 1989-. Yapımcı: James L. Brooks, Matt Groening, Sam Simon. Yapım Şirketi: Gracie Films, 20th Century Fox Television, Curiosity Company, The See. http://www.imdb.com/title/tt0096697/?ref_=nv_sr_3
- The Suite Life of Zack and Cody*. 2005-2008. Yapımcı: Danny Kallis, Jim Geoghan. Yapım Şirketi: It's a Laugh Productions, Unknown Productions, Walt Disney Televisionhttp://www.imdb.com/title/tt0426371/?ref_=nv_sr_1
- The Tudors*. 2007-2010. Yapımcı: Showtime. Yapım Şirketi: BBC, CBS. http://www.imdb.com/title/tt0758790/?ref_=fn_al_tt_1
- The Young and the Restless*. 1973-. Yapımcı: William J. Bell, Lee Philip Bell. Yapım Şirketi: Bell Dramatic Serial Inc. http://www.imdb.com/title/tt0069658/?ref_=nv_sr_1
- Two and a Half Men*. 2003-2015. Yapımcı: Lee Aronsohn, Chuck Lorre. Yapım Şirketi: Chuck Lorre Productions. <http://www.imdb.com/title/tt0369179/>
- Without a Trace*. 2002-2009. Yönetmen: Hank Steinberg. Yapım Şirketi: CBS Productions. http://www.imdb.com/title/tt0321021/?ref_=fn_al_tt_1

Programlar

- Bir Tat bir Doku*. 2001. Yapımcı/ Yönetmen: Cem Yılmaz. <https://www.youtube.com/watch?v=kB8-0MDy-uo>
- Muro Komik Sahneler, Replikler*. 5 Kasım 2014. <https://www.youtube.com/watch?v=E86U-2fioak>

Tiyatro eserleri:

Geyikler Lanetler. Yazar: Murthan Mungan. Yönetmen: Mustafa Avkırın. Oyun ilk olarak 1994'te, *Mezopotamya Üçlemesi*'nin diğer iki oyunuyla birlikte ardışık oyunlar olarak Antalya Devlet Tiyatrosu tarafından oynandı. Mustafa Avkırın'ın yönettiği bu yapım aynı yıl, 6. Uluslararası İstanbul Tiyatro Festivali'ne katıldı ve üç oyun on bir saat süren bir performans olarak sahnelendi.

Dizin

- açık, 27, 36, 38, 39, 81, 88, 94,
103, 145, 149, 153, 154, 155,
157, 174, 175, 179
- akronimler, 168, 169
- aktarım, 11, 16, 22, 70, 76, 83, 91,
123, 133, 162, 176
- akustik, 26, 34
- akustik kanallar, 26
- Almanya, 10, 26, 47, 52, 57, 184
- altyazı çevirileri, 6, 38, 44, 60, 76,
84, 89, 90, 91, 92, 93, 109, 113,
115, 140, 178, 179
- Amerika, 25, 42, 43, 64, 129, 133,
143, 146, 163, 171
- animasyon, 30, 50, 134
- animeler, 64
- anlam odaklı çeviriler, 108
- arayazılar, 52
- argo, 31, 60, 78, 105, 110, 111,
179
- artıklık, 72, 132, 207
- Avrupa, 24, 26, 43, 48, 52, 57, 64,
70, 137, 201
- azınlığa gönderim, 23, 207
- Baltık ülkeleri, 34
- Belçika, 42
- belgeseller, 68
- betimleyici çeviri araştırmaları, 12,
207
- bilgisayar oyunları, 11, 19, 50, 64
- Birleşik Krallık, 10
- Bulgaristan, 34
- canlı, 25, 33, 35, 36, 38, 40, 45, 47,
48, 49
- canlı altyazı, 25, 38, 40, 47, 48, 49
- cinsellik, 60, 133, 140
- çeviri dili, 28, 30
- çeviri normları, 16, 17, 119
- çeviribilim, 10, 11, 12, 16, 23, 69,
72, 75, 78, 86
- Çin, 26
- çoklügenstergesel, 11
- çokluortam, 9, 11, 50, 207
- Danimarka, 10, 57, 64
- dedikodu etkisi, 84, 207
- dildışı, 126
- diliçi, 19, 23, 26, 38, 39, 40, 42, 43,
44, 47, 207
- diliçi altyazı, 38, 40, 42, 43, 44
- diliçi çeviri, 23, 39, 47
- diller, 30, 59, 87
- dillerarası, 19, 38, 39, 40, 41, 42,
43, 44, 45, 46, 47, 67, 75, 207
- dillerarası aktarım, 19
- dillerarası altyazı, 38, 39, 40, 41,
43, 44, 67, 75
- dilsel, 6, 11, 13, 15, 17, 19, 26, 33,
38, 39, 42, 55, 59, 67, 70, 71, 72,
74, 80, 83, 84, 88, 89, 108, 119,
126, 131, 133
- dilüstü, 15, 19, 207
- dinî, 17, 175
- dinî normlar, 17

diziler, 10, 13, 103, 115, 116, 117,
143, 144, 159, 167, 172, 174
dublaj çevirileri, 54, 63
dublaj dili, 30
dublaj teknolojileri, 63
dublaj yönetmeni, 29
dudak eşleme, 33, 62
durumsal, 127, 128
düzgüler, 108
eğitim, 15, 54, 69, 79, 104, 109,
110, 116, 174
eklemeler, 44, 82, 108
eksiltili yapılar, 60
engelliler, 5, 23, 38, 39, 40, 42, 43,
44, 50, 80, 89
erek, 14, 15, 17, 18, 29, 33, 34, 35,
40, 41, 50, 59, 81, 84, 89, 101,
109, 122, 123, 126, 127, 129,
131, 132, 133, 134, 138, 143,
157, 165, 174, 175, 178
erek kültür, 17, 18, 50, 81, 101,
109, 123, 126, 127, 138, 175
erek metin, 30, 34, 84, 131
espriler, 133, 134
eşcinsellik, 141
eşdeğerlik, 12
eşgöstergebilimsel, 22, 23, 37, 208
eşlemeler, 27
eşzamanlı, 16, 19, 20, 21, 25, 26,
27, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38,
43, 46, 47, 60, 61, 77, 82, 89, 91,
96, 119, 168
eşzamanlı altyazı, 38, 82
etik, 17, 22, 103
film festivalleri, 35, 36, 40
filmler, 10, 33, 52, 54, 64, 68, 86,
115, 133, 144, 172
Finlandiya, 24, 42
Fransa, 10, 24, 26, 52, 57, 76, 171
göndermeler, 60, 100, 107, 123,
125, 130, 136, 175

görme, 23, 50, 51
görme engelliler, 23, 50, 51
görsel, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15,
16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24,
25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34,
35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 44, 46,
50, 51, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61,
65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75,
76, 78, 79, 80, 82, 85, 87, 89, 90,
93, 108, 118, 119, 122, 133, 138,
140, 155, 170, 178, 181, 208
görsel düzgü, 69, 108
görsel eşleme, 27, 208
görsel-işitsel, 5, 9, 10, 11, 12, 13,
15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23,
24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34,
35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 44, 46,
50, 51, 53, 56, 57, 58, 59, 65, 67,
68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 78,
82, 85, 87, 89, 90, 93, 108, 118,
122, 133, 140, 181, 208
görsel-işitsel medya, 15, 28
görsel-işitsel metinler, 12, 17, 19,
50, 133
görsel-işitsel üretim, 16
görsel-işitsel ürünler, 10, 15, 16,
18, 19, 28, 31, 42, 51, 57, 70, 76,
78, 108
göstergebilimsel, 22, 83
göstergelerarası, 22, 132
haberler, 68
Hollanda, 24, 53, 57, 76
hukuk, 115, 117, 143, 144, 145,
146, 147, 148, 149, 151, 153,
154, 155, 156, 157, 175
içerik, 60, 208
içerik eşleme, 208
iki dilli, 5, 38, 41
iki dilli altyazı, 5, 38, 41
iletişim, 15, 19, 20, 36, 45, 70, 83,
112, 113, 123, 125, 137, 177

iletişim kanalları, 19
imla, 6, 67, 93, 95, 97, 98, 100
İngiltere, 36, 43, 45, 61, 171, 172,
173, 174, 195
İrlanda, 24
İskandinav ülkeleri, 46, 53, 76
İspanya, 10, 24, 26, 29, 52, 57, 173
İsrail, 42
İsveç, 57, 76
işitme, 24, 38, 39, 40, 42, 43, 44,
46, 47, 48, 80, 89
işitme engelliler, 38, 39, 40, 42, 43,
44, 46, 48, 80, 89
işitsel, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25,
26, 27, 28, 29, 32, 35, 40, 42, 43,
44, 45, 48, 50, 56, 59, 60, 61, 62,
63, 65, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74,
79, 80, 85, 88, 89, 92, 108, 114,
118, 119, 131, 140, 208
işitsel düzgü, 72
işitsel kanallar, 80
İtalya, 10, 26, 28, 52, 57, 112
iyi altyazı çevirisi uygulamaları, 89,
90, 92
izleyici hassasiyetleri, 6, 102
izleyici profilleri, 90, 106, 123
izleyiciler, 10, 24, 25, 31, 34, 35,
39, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 58,
59, 61, 68, 70, 81, 84, 85, 89, 90,
93, 103, 125, 129, 135, 138, 140,
143, 144, 151, 155, 164, 167,
169, 175
Japonya, 26, 36
kanallar, 9, 63, 104
kapalı altyazı, 39, 208
karakter, 26, 27, 39, 55, 61, 63, 82,
95, 97, 106, 111, 113, 119, 120,
130, 135, 208
karakter eşleme, 27, 208
kaynak, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20,
21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32,
33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 44,
48, 49, 56, 57, 59, 62, 63, 69, 73,
76, 77, 78, 80, 82, 84, 85, 89, 91,
93, 96, 99, 101, 106, 108, 110,
111, 112, 118, 119, 123, 125,
126, 131, 133, 137, 138, 140,
145, 157, 160, 161, 162, 165,
168, 174, 177
kaynak diller, 145
kaynak kültürler, 15
kaynak metinler, 20, 73, 145
kesit diller, 31, 60, 86, 87
kısaltmalar, 32, 45, 164
kısıtlamalar, 18, 25, 137
kısıtlar, 6, 18, 21, 45, 60, 65, 83,
93, 104, 111, 115, 118, 126, 132
kismî dublaj, 32
kistaslar, 22
kitle, 16, 70, 123
komedi, 10, 20, 115, 117, 126,
129, 132, 133, 134, 135, 137,
138
kurumsal, 90, 133
kurumsal göndermeler, 133
Kuzey Afrika, 64
küfür, 140
kültür, 6, 10, 18, 21, 35, 62, 68,
118, 123, 125, 126, 132, 134,
137, 138, 174
kültürel, 17, 24, 26, 31, 59, 70, 72,
78, 81, 88, 90, 91, 101, 106, 107,
108, 109, 114, 123, 124, 125,
126, 127, 128, 131, 133, 134,
173, 175, 178
kültürel göndermeler, 123, 126
kültürel öğeler, 78, 81, 90, 106,
107, 109, 114, 123, 124, 125,
126, 173, 175, 178
kültürler, 18, 81

kültürlerötesilik, 132, 208
Litvanya, 33
Lüksemburg, 10
Macaristan, 76
Makedonya, 64, 178
medya, 11, 15, 28, 43, 58, 81, 140
metin, 12, 16, 20, 22, 26, 27, 31,
32, 33, 34, 35, 43, 47, 50, 61, 79,
84, 91, 94, 110, 112, 125, 126,
132, 150
metindışılık, 125, 132, 208
metinler, 19, 20, 35, 48, 72, 80, 94,
126, 145
mizah, 28, 91, 92, 108, 114, 115,
125, 129, 130, 131, 132, 133,
136, 137, 138, 139
normlar, 17, 40
Norveç, 57, 64, 76
okuma hızları, 44
okuma yazma oranları, 24, 36, 42
ortama özgü kısıtlar, 132
ödül törenleri, 10, 35
ögeler, 6, 45, 78, 108, 110, 113,
119, 124, 125, 130, 131, 134,
175, 178
öncül normlar, 17
polisye, 10, 59, 82, 115, 117, 143,
159, 160, 161, 164, 172
Polonya, 33, 34, 57, 64, 171
Portekiz, 10, 64
Rus dublajı, 34
serbest anlatım, 37, 209
ses tanıma cihazları, 48
seslendirme, 25, 26, 28, 29, 30, 31,
32, 33, 34, 53, 54, 55, 62, 197
sinemalar, 63
sosyal, 10, 16, 18, 56, 64, 90, 123,
133, 139, 144, 175, 176
sosyal çevirmenler, 16
Sovyet Rusya, 25
sözlü, 5, 19, 20, 21, 22, 33, 35, 36,
37, 44, 45, 46, 47, 60, 69, 84, 85,
86, 108, 111, 113, 129, 131, 144,
150, 151, 177
sözlü mizah, 129, 131
süreç öncesi, 17
şiveler, 92
tarihî, 86, 103, 115, 117, 125, 171,
172, 173, 174, 179
tarihî dramlar, 171, 174
Tayland, 36
teknik, 6, 13, 26, 29, 38, 39, 45, 48,
67, 70, 77, 78, 83, 89, 93, 94,
126
teknik kısıtlar, 45, 83, 93, 126
teknik zorluklar, 26
teknolojiler, 10, 13, 74, 79
telemetinler, 38
televizyon programları, 19, 21, 23,
38, 54, 70
tıp, 159, 167, 168, 170
tiyatro oyunları, 23
toplumsal, 60, 178
Türkiye, 5, 9, 10, 11, 14, 23, 25, 26,
28, 29, 30, 31, 36, 39, 40, 41, 43,
48, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 62,
69, 82, 90, 103, 106, 113, 115,
116, 123, 125, 126, 127, 128,
129, 133, 134, 137, 138, 140,
142, 143, 144, 145, 146, 148,
155, 159, 163, 167, 171, 172,
181, 187, 196, 197
Ukrayna, 34
uzamsal, 19, 41, 60, 61, 72, 85, 93,
111, 114, 115, 118, 209
uzamsal kısıtlar, 19, 61, 85, 111,
115, 118
ülkesel normlar, 18
üretim, 16
ürünler, 15, 16, 19, 68

üstyazı çevirisi, 22, 24, 37, 38, 40,
45, 46, 47, 209
üstyazılar, 46
yabancı dil eğitimi, 28, 43, 63
yarı dublaj, 32, 34, 209
yatay, 83
yayın akışları, 9
yazılı, 2, 5, 19, 20, 21, 22, 32, 35,
37, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 50,

52, 55, 60, 78, 80, 84, 85, 86, 91,
94, 99, 100, 108, 113, 114, 118,
150, 151, 174
yeniden çevrimler, 10, 16, 20
Yunanistan, 10, 57, 59, 64, 103,
178
zamansal, 19, 72, 93, 178, 209